

Protocol

Basisonderwijs en Speciaal (basis)onderwijs

Versie 24 november 2021

Dit protocol is opgesteld door PO-Raad, AOb, CNV Onderwijs, FvOv, en AVS, in afstemming met de Sectorraad GO, Ouders & Onderwijs, VNG, BOink, BMK, BK, Vivis en Siméa en is gebaseerd op nadere adviezen van de betreffende autoriteiten en collegiaal getoetst door het RIVM. Het protocol is aangepast naar aanleiding van de kamerbrief van 22 november 2021 (over de kabinetsreactie op het 130ste OMT-advies).

Dit protocol is een handreiking voor de sector en is een weerslag van de belangrijkste punten uit het servicedocument, de veelgestelde vragen van OCW en de kamerbrieven over dit onderwerp. Scholen hebben de ruimte om maatwerk te bieden binnen de kaders van het servicedocument.

Bij maatregelen die de school treft aan de hand van dit protocol wordt de medezeggenschapsraad betrokken op basis van de WMS, waarbij de termijnen voor overleg in redelijkheid worden ingevuld, zodanig dat snel besluiten kunnen worden genomen.

In het algemeen gelden de volgende uitgangspunten:

- De school geeft zoveel mogelijk fysiek onderwijs aan alle leerlingen.
- De school is open, tenzij...
 - Het advies van de GGD over besmettingen op school en beperking van het verspreidingsrisico hier aanleiding toe geeft, of
 - De school organisatorisch geen andere mogelijkheid heeft dan te sluiten, omdat teveel personeelsleden ziek zijn of in quarantaine moeten, en geen vervanging beschikbaar is.
- Indien de school gesloten is wegens organisatorische redenen, biedt de school noodopvang aan.
- Wanneer onderwijs niet fysiek mogelijk is, schakelen scholen zo veel als mogelijk is in hun situatie over naar onderwijs op afstand of bieden zij maatwerkoplossingen.
- Een school meldt een schoolsluiting bij de Onderwijsinspectie via het [meldpunt](#).

Daarnaast zijn de hygiënemaatregelen van het RIVM van kracht. Het gaat daarbij om:

- Het zo goed als mogelijk naleven van het dringend advies dat alle volwassenen in de school 1,5 meter afstand van elkaar houden (in de school is dit geen verplichting, daarbuiten wel);
- Het strikt toepassen van een [gezondheidscheck](#) wanneer personeel, ouders/verzorgers en andere volwassenen de school binnentreden;
- Het strikt toepassen van de overige hygiënemaatregelen.

Omdat we leerlingen zo normaal mogelijk naar school willen laten gaan, is het belangrijk dat de volwassenen hier een extra stap te zetten en hun verantwoordelijkheid te nemen.

Scholen hebben de bevoegdheid om (in overleg met de MR) aanvullende maatregelen te nemen, zoals het hanteren van looproutes in de school of het instellen van gespreide pauzes.

Wijzigingen per 24 november 2021

I-2: Fysiek contact: Dringend advies: alle volwassenen houden zo veel als mogelijk 1,5 meter afstand in de school.

II-1 Aanwezigheid leerlingen en personeel: Onderwijspersoneel werkt thuis, behalve wanneer zij onderwijsgeven. Dringend advies onderwijspersoneel: 2x per week zelftesten.

II-1 Aanwezigheid leerlingen en personeel: Fysiek onderwijs is het uitgangspunt, afstandsonderwijs als noodmaatregel.

II-1 Aanwezigheid leerlingen en personeel: Geen CTB voor leraren en kinderen bij binnensportlocaties.

II-2 Groepsactiviteiten en vieringen: Deze kunnen alleen zonder ouders/verzorgers plaatsvinden.

II-3 Onderwijs op afstand: Fysiek onderwijs blijft uitgangspunt. Bij quarantaine: schoolwerk om thuis te doen, onderwijs op afstand waar mogelijk.

II-4,5 Aanwezigheid van ouder(s)/ verzorger(s), vrijwilligers en (externe) professionals: Geen ouders in de school. Externe professionals alleen in de school bij onderwijs of onderwijsondersteunende activiteit.

IV-2,3,4 Thuisblijfregels en BCO: Quarantaineregels aangepast (bij besmetting/verdenking van besmetting cat. 1 en cat. 2 in quarantaine ongeacht leeftijd of immuniteit). Toevoeging: uitleg categorieën en immuniteit.

I Algemeen		
1	Algemene RIVM richtlijn veiligheidsrisico's	Scholen hanteren de RIVM-richtlijn: lci.rivm.nl/richtlijnen/covid-19. Specifiek zijn de volgende maatregelen van kracht: - Blijf thuis bij klachten passend bij COVID-19 en laat je testen. Bij twijfel: blijf thuis en laat je testen. Al het (onderwijs)personeel, alle leerlingen en andere aanwezigen in of bij de school moeten volledig klachtenvrij zijn en anders thuisblijven. Zie IV-3 voor de uitzondering hierop voor neusverkouden kinderen. - Medewerkers doen dagelijks voor aanvang van hun werkzaamheden de gezondheidscheck. - Scholen melden zich bij de GGD wanneer er sprake is van één of meer bevestigde besmettingen met COVID-19 als zij daarover nog niet door de GGD zijn benaderd. - De GGD voert bron- en contactonderzoek uit. Zie: lci.rivm.nl/Handreiking-contact-en-uitbraakonderzoek-kinderen.
2	Fysiek contact	- Er worden geen handen geschud. - Dringend advies: alle volwassenen houden in de school zo veel als mogelijk 1,5 meter afstand van elkaar. Dit is in de school een advies, daarbuiten is de 1,5 meter afstand een verplichting.
3	Hygiënemaatregelen	Scholen dragen er zorg voor dat de hygiënevoorschriften van het RIVM zoveel mogelijk worden nageleefd: www.rivm.nl/hygienerichtlijnen/basisscholen. Denk hierbij aan: - Handen wassen met water en zeep, meerdere keren per dag voor ten minste 20 seconden: begin schooluren, voor de pauze, na de pauze, na toiletgang; - Gebruik van papieren handdoekjes; - Hoesten/niezen in de elleboog; - Niet aan je gezicht zitten; - Oppervlakten reinigen met water en zeep¹. Een of meerdere personeelsleden moet verantwoordelijk worden gesteld voor de uitvoering van deze hygiënemaatregelen.
4	Hygiëneregeling leermiddelen en ondersteuningsvormen	Leermiddelen, speelgoed, speelmaterialen, devices en werkplekken dienen bij gebruik door meerdere leerlingen met regelmaat schoon gemaakt te worden met water en zeep. Ook materialen die door meerdere personeelsleden worden gebruikt, worden met regelmaat schoon gemaakt met water en zeep². Voor elektronica: gebruik oppervlaktesprays. De hygiënemaatregelen gelden ook voor materialen van leerlingen zoals (handgrepen op) rolstoel, tillift, hoor- en solo-apparatuur en andere aan de leerling gerelateerde zaken die noodzakelijk zijn voor de schoolgang.

¹ Desinfectie van oppervlakten heeft geen toegevoegde waarde ten opzichte reinigen met water en zeep. Daarnaast geeft het aanwezig zijn van deze middelen een gezondheidsrisico in klaslokalen. Het RIVM adviseert geen oppervlaktedesinfectie op scholen toe te passen.

² Desinfectie van oppervlakten heeft geen toegevoegde waarde ten opzichte reinigen met water en zeep. Daarnaast geeft het aanwezig zijn van deze middelen een gezondheidsrisico in klaslokalen. Het RIVM adviseert geen oppervlaktedesinfectie op scholen toe te passen.

5	Schoonmaak	Dagelijks intensieve schoonmaak door schoonmaakprofessionals. De nadruk ligt op contactpunten en de toiletbediening. Prullenbakken worden dagelijks geleegd.
6	Privacy	Een school dient zich te houden aan de wet- en regelgeving op het gebied van bescherming van persoonsgegevens/privacy. Scholen dienen ouders/verzorgers en personeel te informeren over het delen van persoonsgegevens met de GGD en hen in de gelegenheid te stellen om bezwaar te maken tegen het delen van deze gegevens. Zie voor meer informatie de veelgestelde vragen over privacy op lesopafstand.nl.

II Aanwezigheid van leerlingen, personeel, ouder(s)/verzorger(s) en externen op school en lesaanbod		
1	Aanwezigheid van leerlingen en personeel op school en (les)aanbod	Onderwijspersoneel werkt thuis, tenzij zij onderwijs moeten geven of anderszins in het belang van leerlingen op school moeten zijn. Teamdagen en studiedagen vinden online plaats. Onderwijspersoneel wordt dringend geadviseerd om zich 2x per week preventief te testen m.b.v. de door de overheid verstrekte zelftesten, (ongeacht of zij immuun of niet-immuun zijn). Fysiek onderwijs is het uitgangspunt, afstandsonderwijs is een noodmaatregel. Voor bewegingsonderwijs gelden de richtlijnen van de KVLO. Leraren en kinderen hebben geen CTB(corona toegangsbewijs)-plicht bij binnensportlocaties.
2	Groepsactiviteiten en vieringen	Groepsactiviteiten zoals vieringen, sportdagen en musicals kunnen alleen georganiseerd worden in de school, zonder aanwezigheid van ouders/verzorgers en externen.
3	Onderwijs op afstand	Fysiek onderwijs is het uitgangspunt. Het kan voorkomen dat een school toch moet besluiten om tijdelijk één of meerdere klassen naar huis te sturen of zelfs tijdelijk de hele school te sluiten. Klassen en leerlingen die thuis zitten, krijgen alternatief onderwijs aangeboden, zoals schoolwerk om thuis te doen. Waar mogelijk biedt de school onderwijs op afstand aan, dit is de professionele keuze van de school. In het servicedocument staan richtlijnen voor afstandsonderwijs.
4	Aanwezigheid in de school van ouder(s)/ verzorger(s), vrijwilligers en (externe) professionals	Ouders/verzorgers en externen komen niet in de school, tenzij dit echt niet anders kan. Externe professionals die betrokken zijn bij het primaire proces (zoals ambulante begeleiders of stagiaires) kunnen naar school komen als zij onderwijs geven of daarbij ondersteunen. Na de lessen gaan zij naar huis en werken verder thuis.
5	Ouderavonden/- gesprekken	Ouderavonden en -gesprekken vinden online plaats.

III In en rondom schoolgebouw		
1	Afstandsregels in en om de school	Dringend advies: alle volwassenen houden in de school zo veel als mogelijk 1,5 meter afstand van elkaar (dit geldt niet voor leerlingen). Dit is in de school een advies, daarbuiten is de 1,5 meter afstand een verplichting. Scholen kunnen overwegen: • verschillende ophaal- en brengzones op het schoolplein te (blijven) handhaven; • looproutes in de school te (blijven) handhaven. Dit is geen verplichting.
2	Leerlingenvervoer	Voor leerlingenvervoer gelden de richtlijnen van de koepelorganisatie voor het Bedrijfspersonenvervoer (KNV) .
3	Ventilatie	Voor een overzicht van richtlijnen rondom ventilatie wordt verwezen naar www.lesopafstand.nl/lesopafstand/richtlijnen/ventilatie en naar de algemene richtlijnen van het RIVM (ici.rivm.nl/ventilatie-en-covid-19).

IV Gezondheid		
1	Ontstaan klachten op school	• Wanneer een personeelslid gedurende de dag klachten ontwikkelt passend bij COVID-19, gaat het personeelslid direct naar huis. • Wanneer een leerling gedurende de dag klachten ontwikkelt passend bij COVID-19, gaat de leerling naar huis en/of wordt hij/zij direct door een ouder/verzorger opgehaald.
2	Bron- en contactonderzoek en thuisquarantaine	Categorieën contacten • Huisgenoten (categorie 1) zijn: broertjes of zusjes van de besmette persoon, of andere personen die met de besmette persoon een huishouden delen. Zie voor de maatregelen rondom huisgenoten het BCO-protocol, deze zijn niet opgenomen in dit protocol voor scholen. • Overige nauwe contacten (categorie 2) zijn alle klas- of groepsgenoten, en medewerkers die nauw contact hebben gehad met de besmette persoon (bijv. de groepsdocent). Nauwe contacten buiten opvang of school zijn vaak bij de (ouders/verzorgers van het) kind bekend, en worden bij de besmette persoon en/of diens ouders/verzorgers uitgevraagd. • Overige (niet nauwe) contacten (categorie 3) zijn alle medewerkers en kinderen uit andere klassen of groepen die meer dan 15 minuten in dezelfde ruimte (klaslokaal, koffieruimte etc.) waren met de besmette persoon op een afstand van 1,5 meter of meer. En ook de kinderen of medewerkers die contact hadden met de besmette persoon op minder dan 1,5 meter, maar korter dan 15 minuten. Immunititeit Een persoon wordt als immuun voor SARS-CoV-2 beschouwd als deze: • 14 dagen of langer geleden een vaccinatieserie heeft afgerond van Comirnaty (Pfizer), Spikevax (Moderna) of Vaxzevria (AstraZeneca); OF • 14 dagen of langer geleden 1 dosis van een van deze vaccins heeft gekregen na een doorgemaakte SARS-CoV-2-infectie; OF • 28 dagen of langer geleden het Janssen-vaccin heeft gekregen; OF • COVID-19 heeft doorgemaakt minder dan 6 maanden geleden.

	Dit geldt in het kader van BCO voorlopig ook voor immuun gecompromitteerde personen, totdat er specifiekere adviezen geformuleerd kunnen worden voor patiëntencategorieën waarbij vaccinatie onvoldoende beschermen effect blijkt te hebben. Iedereen die niet voldoet aan de criteria van immuun, wordt als niet-immuun beschouwd. BCO voor basisscholen Voor alle mensen in Nederland geldt in principe het protocol bron- en contactonderzoek, maar het BCO en testbeleid voor scholen verschilt op enkele punten van het nieuwe landelijke BCO beleid. Het BCO voor scholen is uitgewerkt in de handreiking contact- en uitbraakonderzoek van 19 november 2021, en luidt als volgt: Het uitgangspunt is: Blijf thuis bij klachten passend bij het coronavirus of ga direct naar huis bij het ontstaan van klachten gedurende de dag en laat je testen. Blijf ook thuis als er een quarantaineadvies geldt. Bij een besmetting: • Als er een besmetting plaatsvindt bij een leerling of personeelslid van de school, volgen school, leerlingen en ouders de instructies van de GGD. Medewerking aan het bron- en contactonderzoek is van groot belang. De GGD bepaalt in welke categorie een contact valt. • Als een kind in de klas besmet is met het coronavirus, hoeft niet de hele klas in quarantaine. Bij uitbraken met meerdere besmettingen in een groep kan de GGD nog wel adviseren om in quarantaine te gaan. • Op school zijn klasgenoten en leraren categorie 2 contacten, als zij tijdens de besmettelijke periode (vanaf twee dagen voor de eerste ziektedag) nauw contact hebben gehad met de persoon die positief getest is. Quarantaine In de volgende situaties blijft eenieder thuis: • Bij klachten die passen bij corona; • Als je positief getest bent op corona; • Als je een positieve uitslag had van een zelftest en wacht op de uitslag van de confirmatietest bij de GGD; • Als iemand in je huishouden coronaklachten heeft en koorts/benauwdheid en deze in afwachting is van de testuitslag. Dit geldt voor zowel kinderen als volwassenen en ongeacht of zij immuun of niet-immuun zijn. • Als iemand in je huishouden positief is getest op corona, of als je in nauw contact geweest bent met een besmette persoon in de privésfeer (bijvoorbeeld als kinderen bij een besmette leerling thuis hebben gespeeld of gelogeed). Dit geldt voor zowel kinderen als volwassenen en ongeacht of zij immuun of niet-immuun zijn. • Als je van de GGD een quarantaineadvies hebt gekregen; • Als je terugkomt uit een zeer hoog risicogebied; • Als je een melding hebt gekregen via de CoronaMelder-app. Meer informatie over thuisquarantaine staat hier: www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/thuisquarantaine Specifieke informatie en leefregels voor mensen die positief getest zijn op COVID-19, hun huisgenoten, nauwe en overige contacten staan hier: lci.rivm.nl/leefregels.
--	---

3	Uitwerking thuisblijfregels - leerlingen	Kinderen met verkoudheidsklachten (zoals loopneus, neusverkoudheid, niezen en keelpijn) mogen naar school. Zij blijven wel thuis bij koorts, benauwdheid of veel hoesten. En ook hier geldt: bij twijfel blijf je thuis. Attendeer ouders op de beslisboom, waarmee zij zelf kunnen bepalen of leerlingen naar school kunnen of thuis moeten blijven. Testen van kinderen jonger dan 12 jaar wordt dringend geadviseerd als: • het kind verkoudheidsklachten heeft (zoals loopneus, neusverkoudheid, niezen en keelpijn), • de klachten niet (alleen) bestaan uit verkoudheidsklachten (bijv. als er ook sprake is van hoesten, koorts en/of benauwdheid), of het kind anderszins ernstig ziek is, • er een indicatie is in het kader van een bron- en contactonderzoek, • het kind deel uitmaakt van een uitbraakonderzoek. Kinderen die getest worden, blijven thuis totdat de uitslag bekend is. Voor meer informatie en beslisbomen over thuisquarantaine bij kinderen, zie: lci.rivm.nl/langdurig-neusverkouden-kinderen. Risicogroepen • Leerlingen die behoren tot een risicogroep kunnen worden vrijgesteld van fysiek onderwijs (beslissing van ouder(s)/verzorger(s) in overleg met de school en de behandelend arts). Zie voor meer informatie: lci.rivm.nl/richtlijnen/covid-19#index Risicogroepen. • Leerlingen van wie gezinsleden tot een risicogroep behoren kunnen worden vrijgesteld van fysiek onderwijs (beslissing van ouder(s)/ verzorger(s) in overleg met de school en de behandelend arts). • In het servicedocument staat beschreven hoe de school ermee om kan gaan als leerlingen twijfelen of het voor hen verstandig is om naar school te gaan, omdat zij zelf meer risico lopen op ernstige gevolgen van een coronabesmetting of omdat zij een huisgenoot hebben met een kwetsbare gezondheid. Extra tips en handreikingen staan in het handelingskader thuisblijvers. Voor meer informatie in dit kader zie ook: www.rivm.nl/coronavirus-covid-19/kinderen.
4	Uitwerking thuisblijfregels - personeel	Bij (vermoeden van) besmetting • Personeelsleden die positief getest zijn nemen contact op met de arbo-/bedrijfsarts. • Als een personeelslid thuisblijft tot de uitslag van de GGD-test bekend is overlegt hij/zij met de werkgever over welke werkzaamheden personeelslid eventueel vanuit huis kan doen. Risicogroepen • Personeelsleden die in een risicogroep vallen, kunnen worden vrijgesteld van werk op school (keuze medewerker in overleg met de arbo-/bedrijfsarts of behandelend arts en werkgever). Zie voor meer informatie: lci.rivm.nl/richtlijnen/covid-19#index Risicogroepen. • Personeelsleden die met goede redenen niet fysiek op school kunnen/willen werken (bijvoorbeeld personeelsleden met gezinsleden die in een risicogroep vallen), kunnen worden vrijgesteld van werk op school. In gesprek tussen werkgever en werknemer wordt gekeken naar een andere invulling van de werkzaamheden. • Een personeelslid dat niet tot de risicogroep behoort maar zich wel ernstig zorgen maakt, gaat hierover in gesprek met zijn werkgever. In dat gesprek

		worden afspraken gemaakt over een andere invulling van de werkzaamheden en/of aanvullende veiligheidsmaatregelen. Lukt het niet om tot afspraken te komen, dan kunnen de PO-Raad en de vakbonden ingeschakeld worden voor bemiddeling en advies. Een personeelslid dat 28 weken of meer zwanger is moet 1,5m afstand tot alle anderen houden (dus ook leerlingen op de basisschool en 0-4 jarigen). Dit leidt er in de meeste situaties in de praktijk toe dat dit personeelslid vanaf het derde trimester ander werk moet doen waarbij wel afstand gehouden kan worden. Dit geldt ook als het personeelslid gevaccineerd is. Meer informatie over zwangerschap, werk en COVID-19 is te vinden op: https://lci.rivm.nl/zwangerschap-werk-en-covid-19.
5	Thuisquarantaine na verblijf in het buitenland	Zie voor meer informatie: www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/reizen-en-vakantie en www.nederlandwereldwijd.nl. Geldt het dringende advies voor thuisquarantaine, dan mag diegene niet op school of op het schoolplein komen. Op basis van haar zorgplicht voor de veiligheid op school mag een school personen wegsturen die dit advies niet in acht nemen, maar de school hoeft dit niet te controleren.
6	Besmetting op school of de BSO	- Een school dient zich bij communicatie over besmettingen op school te houden aan de wet- en regelgeving op het gebied van bescherming van persoonsgegevens/privacy. - Als er een besmetting plaatsvindt, volgen school, leerlingen en ouders de instructies van de GGD met betrekking tot thuisquarantaine. Zie verder de handreiking bij besmetting op lesopafstand.nl. - Als een kind van de BSO positief getest is, is het van belang dat ouders zowel de BSO als de school hierover informeren. School en BSO kunnen onderling contact opnemen over de gevolgen van de besmetting, met inachtneming van de privacyregels. Zie ook: www.veranderingenkinderopvang.nl/documenten/publicaties/2021/1/8/protocol-kinderopvang
7	Testen	Iedereen die klachten heeft die passen bij COVID-19 kan zich bij de GGD laten testen. Dit geldt ook voor mensen die een melding hebben ontvangen van de app CoronaMelder of van de GGD. Zie voor meer informatie: www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/testen. Testen is altijd vrijwillig. Daarnaast geldt dat niemand kan worden verplicht om de uitslag van een test met de school te delen. Voorrang bij GGD teststraat voor onderwijspersoneel Onderwijspersoneel in het funderend onderwijs krijgt - na toestemming van de schoolleider - toegang tot de voorrangprocedure COVID-19 bij de GGD. De voorrangprocedure is uitsluitend bedoeld voor het opvangen van uitval van onderwijstijd waarmee de continuïteit van het primair proces in gevaar komt. Medewerkers worden gevraagd om het BRIN-nummer van de school (en kinderopvang om LRK-nummer) en dienen een recente voorrangsverklaring te hebben van de school. Zelftesten voor onderwijspersoneel Onderwijspersoneel wordt dringend geadviseerd om zich 2x per week preventief te testen m.b.v. zelftesten. Scholen ontvangen hiervoor zelftesten vanuit OCW.

		Over het testen van onderwijspersoneel is goede afstemming van de school met bestuur, (G)MR, gemeente en GGD nodig. Zie www.zelftesteninhetonderwijs.nl voor meer informatie. NB: Alleen de testen die in de teststraat van de GGD afgenomen zijn geven uitsluitsel over (het opheffen van) thuisquarantaine.
--	--	--

V Noodopvang

1	Noodopvang voor leerlingen van ouder(s) /verzorger(s) met cruciale beroepen en voor leerlingen in kwetsbare posities	Wanneer er sprake is van sluiting vanwege organisatorische redenen, komen leerlingen in een kwetsbare positie en leerlingen van ouders in een cruciaal beroep zoveel als mogelijk naar school. Wanneer de school moet sluiten op advies van de GGD, mogen deze leerlingen niet naar school. Scholen maken bij schoolsluiting afspraken met hun kinderopvangpartner(s) over de gevolgen van de sluiting voor de BSO. Voor meer informatie over de noodopvang na schooltijd (BSO) zie de website van de rijksoverheid: www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/onderwijs-en-kinderopvang/ouders.
----------	---	--